

HAT LEVHALARIMIZ NE DİYOR?

40 Levha 40 Yorum

II. KİTAP

MEHMET DEMİRCİ

alBaraka
Yayınları

MEHMET DEMİRCİ

1942 Konya doğumlu. 1965'te İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü'nden mezun oldu. Orta dereceli okullarda öğretmenlik yaptı. İzmir Yüksek İslâm Enstitüsü ve Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde 40 yıla yakın Tasavvuf dersleri okuttu. Mayıs 2009'da emekli oldu. *Yeni Asır* gazetesinde köşe yazarıdır.

Telif kitapları:

Yûnus'ta Hak ve Halk Sevgesi, Yahya Kemal ve Mehmed Akif'te Tasavvuf, Mevlânâ ve Mevlevî Kültürü, Sorularla Tasavvuf ve Tarikatler, İbâdetlerin İç Anlamı, Gönül Dünyamızı Aydınlatanlar, Nûr-i Muhammedî, Mesnevi Hikâyelerinden Dersler, Hadislerle Tasavvuf Kültürü, Tarihi-Tasavvufî Menkıbeler ve Yorumları, İyiler ve İyilikler, İzmir'de Tasavvuf Kültürü, Ken'an Rifai Yazıları, Hoş Gör Ya Hu, Vatan Ana Samiha Ayverdi, Gidenlerin Ardından, Eskişehirli Melami Ali Rıza Doksanyedi, Türkistan'dan Balkanlara Türklerde Tasavvuf, Bugünün Yorumuyla Mesnevi Hikâyeleri, Modern İzmir'de Sıradışı Bir İmam İbrahim Ethem Sunar

Çeviri ve yayına hazırladıkları:

Nurlar Hazinesi (İbn Arabî'den çeviri 101 Kudsi Hadis), Osmanlı Tasavvuf Kültürü (Kasîde-i Tâiyye Şerhi, İbn Fârız-Ankaravî), Namazın Hakikati (Bursevi'den çeviri)

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
1. BÎAT AYETİ.....	9
2. O'NDAN BAŞKA HER ŞEY FÂNÎ.....	15
3. BUGÜN MÜLK KİMİNDİR?.....	19
4. ÂH TESLİMİYET	23
5. LÂ HAVLE VELÂ KUVVETE İLLÂ BİLLAH	27
6. KİŞİ SEVDİĞİ İLE BERABERDİR	31
7. SEN ATMADIN ALLAH ATTI!	35
8. NEREYE DÖNERSENİZ ALLAH ORADADIR	41
9. NEFİS TEZKİYESİ / İÇ ARINMA.....	47
10. MÜSLÜMAN KİMDİR?.....	51
11. ÂH MİNE'L-AŞK.....	57
12. AZİM VE TEVEKKÜL	63
13. ŞERİAT, TARİKAT, HAKİKAT	69
14. MİLLETİN EFENDİSİ ONA HİZMET EDENDİR	75
15. ÇALIŞIP KAZANANI ALLAH SEVER	81
16. OL RESÛL-İ MÜCTEBÂ.....	87
17. LÎ HAMSETÜN	93
18. SAF AYNADA SIRROLMAK.....	99

19. AFFA SARIL, İYİLİĞİ EMRET.....	105
20. DOST OL YÜK OLMA.....	111
21. HİKMET VE GÜZEL ÖĞÜTLE ÇAĞIR.....	117
22. MERHAMET ETMEYEN MERHAMET GÖRMEZ.....	123
23. EN İYİ KORUYUCU ALLAH'TIR.....	129
24. RABBİM GÖĞSÜMÜ AÇ.....	135
25. NEREDE OLSANIZ O SİZİNLE BERABERDİR.....	139
26. AŞK İMİŞ HER NE VAR ÂLEMDE.....	143
27. EBÛ EYYÛB EL-ENSÂRÎ.....	149
28. ZORLUKLA BERABER KOLAYLIK VAR.....	155
29. RAHMETİM HER ŞEYİ KUŞATMIŞTIR.....	159
30. EY KAPILARI AÇAN.....	165
31. ÖLÜDEN DİRİ, DİRİDEN ÖLÜ ÇIKARIR.....	171
32. EMROLUNDUĞUN GİBİ DOSDOĞRU OL.....	177
33. YÂ İLÂHÎ, SENİ VE RIZANI İSTERİM.....	181
34. İNCİTMEMEK VE İNCİNMEMEK.....	187
35. AHDE VEFA / SÖZÜNDE DURMAK.....	193
36. GALİP OLAN ANCAK ALLAH'TIR.....	197
37. EY ATEŞ, SERİNLİK VE ESENLIK KAYNAĞI OL.....	203
38. OL DER OLUR.....	209
39. HİÇ.....	215
40. GİR CENNETİME.....	221
KAYNAKÇA.....	225
DİZİN.....	229

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın I. kitabında önsözde şunları söylemişim:

Hat levhaları salonlarımızı, camilerimizi, müzelerimizi süsleyen değerli sanat eserleridir. Bunların metinleri genellikle ayet, hadis ve hikmetli sözlerden seçilir. Levhalarda çok yönlü özellikler bulunur. Öncelikle sözleri değerlidir. Sıradan ifadeler levhalara geçmez. Anlamlı, değerli, kutsal kabul edilen kelimeler levhalara yazılır.

Ayrıca levhaların usta bir hattat tarafından yazılmış olması onları değerli kılar. Hattatlık, bizim gelenekli güzel sanatlarımızın başında gelir. Arap yazısı İslâm kültürünün ortak değerlerindedir. Bu yazı sanatkarlar elinde işlenerek çok değerli eserler ortaya konmuştur. Hat sanatında ekol oluşturan en kıymetli ustalar Türkler arasından çıkmıştır. Şu söz meşhurdur: “Kur’an Mekke’de indi, Mısır’da okundu, İstanbul’da yazıldı.”

Hat için yapılan şu tarif çok anlamlıdır. “Hat cismanî aletlerle meydana getirilen rûhânî hendesedir.”

Levhaların kültür değeri büyüktür. Bazen karmaşık istiflerle yazılan yazıyı sökmeye çalışmak, okumak bir çabayı gerektirir. Bu işe uzun dakikalar ayırmak gerekebilir. Bu sırada oradaki metin ve onun anlamı ister istemez hafızada kalır. Böylece ortak kültür unsurlarının nesilden nesle aktarılması sağlanmış olur.

Bu çalışmadaki konumuz “*Hat Levhalarındaki Sözler*”dir. Asıl amacımız levhalardaki kelime ve ifadelerin açıklamasını yapmaktır. Bazı hat eserlerimizde yer alan kelime ve sözler üzerinde duracağız. Acaba o yazılar ne diyor, bize neler hatırlatıyor, onları açıklayacağız.

Burada 40 levha metnini konu edindik. Bunların anlamlarını yapmaya çalıştık. Bu sırada tefsir ve hadis kitaplarına başvurduk. Yeri geldikçe tasavvufî yorumlara işaret ettik.

* * *

İlk kitap öncelikle, bir şekilde hatla meşgul olanların ilgisini çekti. Çat pat eski harflerimizi tanıyanların, levha metinlerini çözme gayretine yol açtı. Bazıları evlerindeki levhalara farklı gözle bakar oldu. Kimilerinde de benzeri levhalara sahip olma merakı uyandırdı.

İlk kitapta daha çok halk arasında en yaygın olan levhalara yer vermiştim. Bu ikincisinde seviyeyi biraz yükselttiğim söylenebilir. Açıklamalar sırasında bu defa daha çok kaynağa başvurdum. Fikrî ve tasavvufî meseleleri biraz daha derinleştirmeye gayret ettim.

Okuyuculardan aldığım en önemli geri dönüş, başka kitaplarım da dâhil, yazdıklarımın kolay anlaşılır olduğudur. Bu beni mutlu eden bir tespittir. Elinizdeki kitapta da aynı ölçüyü esas almaya çalıştım. Dileğim okunması ve istifade edilmesidir.

Konu edindiğimiz levhaları yazanlara, onları yetiştiren hocalara, tezhibini yapanlara minnet ve şükranlarımı ifade eder, ahirete intikal edenlere rahmet dilerim.

Ekonomik hayatımıza olan katkıları yanında, kültür ve irfan dünyamız içinde de bir “Bereket” kaynağı olan ve bu kitabı kaliteli bir baskıyla ortaya koyan Albaraka Yayınlarına şükranlarımı sunarım.

Prof. Dr. Mehmet Demirci
Eylül 2024, İzmir

1. BÎAT AYETİ

Levhamızda yer alan ayet-i kerimenin okunuşu şöyle: **“İnnellezîne yübâ-yiûneke innemâ yübâyiûnellah”**

Anlamı: **“Sana bîat edenler, gerçekte Allah’a bîat etmişlerdir.”**

Bîat (bey’at) kısaca bağlılık sözü vermek demektir. Müjde yüklü olan bu ifade Fetih Sûresinin 10. ayetinde geçer. Hudeybiye’den dönüşte inen ayet maddî ve manevî bakımdan geniş bir alanı kapsar. Peygamber Efendimizin hayatında Hudeybiye Antlaşması önemli bir yer tutar, şöyle ki:

Olayı İslâm Tarihi hocası Mustafa Fayda’dan takip edelim: Mekke’nin fethinden iki yıl önce hicretin 6. yılında (Mart 628) Hz. Peygamber gördüğü bir rüya üzerine (Bkz. Feth 48/27) ashabıyla birlikte umre yapmak için Medine’den Mekke’ye hareket etti ve Mekke’ye 17 km. mesafede bulunan Hudeybiye Kuyusu yanında konakladı. Bunu haber alan Mekkeli müşrikler Müslümanların şehre girmesine engel olmak için Halid b. Velid kumandasında 200 kişilik bir süvari birliği hazırladılar. Hz. Peygamber kimseyle savaşmak istemediklerini, yalnızca umre için geldiklerini bildirmek üzere bir tür elçi olarak Hz. Osman’ı gönderdi. Kureyşliler kendisini göz hapsine aldılar.

Mekke’deki bu gelişmenin Hz. Peygamber’e ve Müslümanlara Hz. Osman’ın öldürüldüğü şeklinde ulaşması üzerine Peygamber Efendimiz, müşriklerle savaşmadan oradan ayrılmayacaklarına dair “savaştan kaçmamak, gerekirse ölümü göze almak üzere” ashabından bîat almaya karar verdi. 1400 kişi ile tek tek ele ele tutuşarak onlardan söz aldı.

Müslümanların Hz. Peygamber’e bağlılıklarını ve O’nun yolunda ölümlü göze aldıklarını gösteren bu bîat haberi Mekkelilere çok tesir etti. Hz. Osman’ı ve diğer bazı Müslümanları serbest bıraktıkları gibi elçi gönderip

“İnnellezîne yübâyiüneke innemâ yübâyiünellah”
(Sana biat edenler, gerçekte Allah’a biat etmişlerdir)
Salih Kanbaş
Sülüs, 1446/2024